

Tjänsteskrivelse

2017-05-07

Diarienummer 2018/255-607

Barn- och utbildningschef
Magnus Bengtsson
0490-254207
magnus.bengtsson@vastervik.se

Barn och utbildningsnämnden

Systematiskt kvalitetsarbete, rapport för området Samverkan, inflytande och delaktighet

Bakgrund och beskrivning av ärendet

Det systematiska kvalitetsarbetet tar sin utgångspunkt i nationella och kommunala dokument som styr verksamheternas arbete mot målen. Avstämningar sker i form av delsårsbokslut och bokslut samt verksamhetsplan. Arbetet följer läsåret och avstämningar mot de nationellt och lokalt uppställda målen sker regelbundet, både på verksamhets- och förvaltningsövergripande samt politisk nivå. Utöver nämnda avstämningar följs verksamhetens resultat upp vid tre temadagar då förvaltningsledning, förskolechefer och rektorer träffas tillsammans med barn- och utbildningsnämnden för gemensam analys av verksamhetens resultat. Det systematiska kvalitetsarbetet genererar tre avstämningsrapporter som delges nämnden och som utmynnar i verksamhetsberättelse och kommande verksamhetsplan. Föreliggande rapport omfattar området samverkan, inflytande och delaktighet.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningskontoret föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta att godkänna rapporten för området samverkan, inflytande och delaktighet.

Magnus Bengtsson
Barn- och utbildningschef

Systematiskt kvalitetsarbete

Rapport för samverkan, inflytande och delaktighet vt 2018

Barn och utbildningsnämndens uppdrag

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden styrs av både nationella mål och riktlinjer och de av fullmäktige beslutade övergripande målen för verksamheter i Västerviks kommun. De av fullmäktige beslutade övergripande målen tar sin utgångspunkt i Västerviks kommuns vision. Även barn- och utbildningsnämnden har beslutat om en vision som är specifik för nämndens verksamhetsområden.

Den nationella styrningen utgår främst från Skollagen (2010:800), förordningar och läroplaner. Verksamheten som ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet tar sin utgångspunkt i Skollagens skrivning i 1 kap. 4 §:

“Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.”

“I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare.”

Det övergripande målet för förvaltningens verksamhet är att alla barn- och elever ska nå målen, så som de formuleras i de nationella styrdokument. Vidare ska alla elever utvecklas så långt det är möjligt, utifrån sina egna förutsättningar och det är utvecklingen mot dessa mål som förvaltningen mäter. I alla beslut som fattas, ska barnets bästa vara utgångspunkt.

Kort beskrivning av vårt systematiska kvalitetsarbete

Skollagens (2010:800 4 kap 3§) krav på systematiskt kvalitetsarbete, SKA innebär att huvudmannen, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt följer upp verksamheten, analyserar resultaten i förhållande till de nationella målen, och utifrån det planerar och utvecklar utbildningen. Verksamhetens resultat följs upp utifrån respektive verksamhets styrdokument, analyseras och bedöms i relation till vad forskning och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefullt. I planering och prioritering av utvecklingsinsatser tar verksamheten sin utgångspunkt i aktuell forskning och beprövad erfarenhet utifrån den analys som görs.

På respektive enhet sker uppföljningar, utvärderingar samt arbete med utveckling. Här är en rad personalkategorier ansvariga för arbetet. Därefter görs en sammantagen analys och bedömning av

förskolans/skolans måluppfyllelse och utvecklingsbehov. Ansvariga för det är förskolechefer och rektorer.

Ovanstående resultat presenteras och analyseras vid tre temadagar med nämnden under året. Varje temadags innehåll är kopplat till de nationella målen. Förutom dessa temadagar finns de möten som sker i respektive verksamhet samt i hela organisationen där dialog om resultaten förs. Verksamhetsansvarig chef följer i dialog upp resultaten.

Följande tre uppföljnings- och analystillfällen sker under året:

1. Utveckling, kunskaper och lärande.
2. Normer och värden, likabehandling och diskriminering
3. Inflytande och delaktighet

Utveckling, kunskaper och lärande analyseras utifrån forskning och resultat på nationell nivå samt uppföljningar på huvudmann- och enhetsnivå. Analysarbetet riktar in sig på att söka mönster. Bland annat kommer skillnader mellan kön, enheter, ålder och skolform att uppmärksammas.

Efter varje analystillfälle upprättas en rapport som delges nämnden av tjänstemännen på barn och utbildningskontoret. De tre rapporterna utgör dokumentationen av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete där planering, uppföljning och utveckling av verksamheten framgår. Analysen från respektive enhet bildar grund för den för det förvaltningsövergripande arbetet och de tre rapporterna utgör också delar i de uppföljningar som sker i delårs- och årsbokslut.

Kommunens och barn och utbildningsnämndens vision

Västerviks kommuns vision 2030 är:

“Livskvalitet varje dag -

Vår vision om framtiden är ett samhälle där livskvalitet står i fokus varje dag. Ett samhälle där medborgarna känner glädje, tillhörighet och stolthet över att leva, arbeta och bo, gammal som ung.”

Utifrån visionen så finns åtta prioriterade inriktningsområden och under varje inriktningsområde finns mätbara mål. De åtta inriktningsområdena i visionen är styrande för samtliga nämnder och bolag. Inom de olika områdena formuleras mål och uppdrag som respektive nämnd och bolag skall konkretisera, utveckla och anpassa till sina respektive verksamheter.

Barn- och utbildningsnämndens vision med tillhörande verksamhetsidé är:

“Kompetens för livet. Lust att lära – rätt att lyckas.”

Alla barn och elever är nyfikna, kreativa och tänkande. Tolerans, respekt och omtanke präglar vårt sätt att vara. Vi möter barn och elever med höga förväntningar och vi tror på deras förmåga att lyckas i lärandet för livet.”

Förskolan har jobbat vidare utifrån barn- och utbildningsförvaltningens vision och verksamhetsidé och tagit fram en pedagogisk plattform. Det är runt visionens olika bärande ledord, utifrån ett förskolesammanhang, som ett arbete genomförts runt ordens betydelse. Den pedagogiska plattformen blir en tydlig grund för alla förskolor samt ett verktyg i den dagliga verksamheten.

De aktiviteter som barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan tar sin utgångspunkt i kommunens vision och just dessa prioriterade områden:

- Utbildning och kompetens i toppklass
- Samverkan och innovation – för en tryggad välfärd
- Kommunikationer – Närmare varandra och omvärlden
- En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva
- Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling
- En rik och varierad kultur och fritid

samt barn- och utbildningsnämndens vision och för förskolans del i den pedagogiska plattformen. Aktiviteterna tar också sin utgångspunkt i de utvecklingsområden som det systematiska kvalitetsarbetet pekat på.

Barn- och utbildningsnämndens aktiviteter samt det fortsatta arbetet med enheternas verksamhetsplaner

Aktiviteterna i verksamhetsplanen är framtagna så att verksamheterna kan nå såväl de nationella som de övergripande kommunala målen. Aktiviteterna ligger även i linje med barn- och utbildningsnämndens vision. Varje verksamhetsforms aktiviteter finns beskrivna under respektive kommunalt övergripande mål där barn och utbildningsnämndens verksamheter främst bidrar. Många av barn- och utbildningsnämndens aktiviteter bidrar till flera av de övergripande målen.

Respektive enhet har utifrån verksamhetsplanen tagit fram en lokal verksamhetsplan. Den lokala verksamhetsplanen beskriver hur enheten jobbar utifrån den förvaltningsövergripande planen samt utifrån analys av det lokala systematiska kvalitetsarbetet. Nedanstående rapport beskriver arbetet fram till och med april med ett särskilt fokus på arbetet med de aktiviteter som har större koppling till samverkan, inflytande och delaktighet. Under respektive aktivitet/målområde finns en kommentar runt arbetet.

Förskolan

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Stärka delaktigheten med vårdnadshavarna

Kommentar:

Flera förskolor har inlett ett arbete med att utveckla de individuella utvecklingssamtalen till verksamhetssamtal med vårdnadshavare i små grupper. Vid dessa samtal ligger fokus på verksamheten och undervisningens innehåll och på vilket sätt barnen lär och utvecklas i förhållande till de aktiviteter som erbjuds. Förskolorna beskriver att gruppsamtalen upplevs mycket positivt och att man som vårdnadshavare får en ökad insyn och förståelse för förskolans läroplansarbete. Alla vårdnadshavare som erbjuds gruppsamtal erbjuds också individuella samtal för de som också vill ha det. Förskolecheferna skriver i sina analyser att få vårdnadshavare väljer individuella samtal med motiveringen att gruppsamtalen ger mer och skapar samtal och diskussioner kring verksamheten och barnens lärande.

Analys: Gruppsamtal med vårdnadshavare är något som utvecklas i många kommuner och kan genom förskolornas utvärderingar och analyser ses som en framgångsrik väg att stärka delaktigheten kring verksamhetens innehåll för vårdnadshavarna. Som en följd av förskolornas arbete med att utveckla gruppsamtal med vårdnadshavare har två förskolor tillsammans med Fou Campus Västervik och Linköpings universitet påbörjat ett forskningsprojekt kring gruppsamtal med vårdnadshavare i förskolan, som kommer att pågå under 2018/2019. Ett projekt som med all sannolikhet kommer att få ett intresse nationellt, eftersom det i våra undersökningar inte finns något sådant projekt tidigare.

Utveckla övergångarna mellan Förskola och F-klass/fritidshem

Kommentar:

Vi implementerar den rutin vi har beslutat. Våren 2018 är startskottet för detta och vi behöver utvärdera arbetet tillsammans efter sommaren. Ett fördjupat arbete kring övergångarna med ett särskilt fokus på barns delaktighet kommer att initieras under höstterminen 2018 mellan en förskoleklass och en förskola

En digital agenda för förskolan tas fram

Kommentar:

En arbetsgrupp för IKT i förskolan bestående av IKT samordnare, utvecklingsledare och ett antal förskolechefer har under våren arbetat med gemensamma ställningstaganden kring digitalisering i förskolan och hur de också skall skrivas in i förskolans plattform under hösten 2018. En effektkedja för hur digitaliseringen sedan skall förankras i förskolan genom olika steg är påbörjad. Ett första steg är att anställa en IKT pedagog 50 % för förskolan i projektform under ett år. IKT pedagogen kommer att ha ett särskilt ansvar tillsammans med IKT samordnare och förskolechefer för genomförandet av förskolans digitalisering. Ca 40 IKT inspiratörer finns idag på varje enhet som kommer att ingå i ett nätverk under hösten tillsammans med förskolans utvecklare och IKT pedagog med workshops och kunskapspåfyllning.

Analys: Förskolans framtagande av ett antal pedagogiska ställningstaganden kring digitaliseringen i förskolan kan ses som ett viktigt underlag för det operativa arbetet och en förstärkning i den tidigare framtagna pedagogiska plattformen. Att förskolan nu också har en IKT inspiratörer som

får ett särskilt ansvar för det operativa arbetet kan också ses som verktyg för att stärka likvärdigheten i förskolan på sikt.

Uppnå en likvärdighet i tillgången till digitala verktyg

Kommentar:

I 2017 års analys kring förskolans digitalisering framkom det en stor variation på tillgång av digitala verktyg och på kunskapen om hur de digitala verktygen fördjupar och breddar barns lärande. Under våren har det därför varit viktigt att kartlägga tillgången på digitala verktyg på varje förskola. Som ett första steg har förvaltningen investerat i ett antal Ipads till varje förskola. Kartläggningen fortgår och utifrån den blir det också tydligt vilka ytterligare steg som kommer att behövas för att säkra tillgången.

Analys: Det blir en stor utmaning att arbeta vidare med att säkerställa tillgången till olika digitala verktyg där tillgången till verktygen inte med självklarhet blir en tillgång i barns utveckling och lärande utan det behövs också stora insatser för att öka pedagogers kunskaper kring användandet av digitala verktyg i undervisningen.

Workshops med fokus på att utveckla barns olika förmågor samt materialkunskap med ett särskilt fokus på digitala verktyg och miljö

Kommentar:

Under våren har förskolans två ateljéristor som arbetar på Stenhamravillan genomfört workshops för ca 170 pedagoger kring ostrukturerat material och hur det materialet kan bidra till barnens utveckling och lärande.

Analys: Stenhamravillan har idag få digitala verktyg och behöver på sikt också utöka den tillgången för att binda ihop det analoga skapandet med det digitala skapandet. Under hösten kommer det att vara viktigt att utveckla det arbetet tillsammans med den kommande IKT pedagoger.

Arbeta fram ett tydligare systematiskt arbetsmiljöarbete från lokal nivå till central nivå.

Kommentar:

Under våren har förskolechefgruppen arbetat med det systematiska kvalitetsarbetet genom att dela upp det i två spår, det pedagogiska arbetet och det administrativa/arbetsmiljö arbetet. Vårens arbete har haft ett fokus på det pedagogiska utvecklingsarbetet där en långsiktig treårsplan är under framtagande. Höstens arbete kommer att ha fokus på arbetsmiljöarbetet och hur det kan stärkas lokalt och centralt.

Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling

Allt avfall ska källsorteras

Kommentar:

Intendenter och skolledare har jobbat med denna fråga och olika lösningar har tagits fram i samverkan med Bostadsbolaget. Ca 80 % av verksamheterna har i dagsläget källortering av de förekommande fraktionerna.

Arbeta för en giftfri/kemikaliesmart förskola

Uppbyggnad av ett återbruk med restmaterial från företag i kommunen för att stödja förskolornas arbete med anskaffning av ostrukturerat material och giftfri förskola

Kommentar:

Alla förskolor bedriver ett arbete med att fasa ut miljöfarligt material och på sikt skapa en mer miljövänlig miljö med ett mer miljövänligt material på förskolorna. Styrgruppen för Stenhamravillan har under våren arbetat med att ta fram underlag för framtagande av en handlingsplan för Västerviks förskolor att bli kemikaliesmarta. Styrgruppen har också fått förstärkning av en representant från Miljö och Hälsa för att få stöd och kunskap i detta arbete.

Analys: att styrgruppen nu fått förstärkning genom att samarbeta med Miljö och hälsa ses som en viktig kvalitetssäkring i förskolornas arbete med att bli kemikaliesmarta och skapa en miljövänlig miljö för barnen. Handlingsplanen kommer att påbörjas under senare delen av våren och färdigställas under hösten.

Utbildning och kompetens i toppklass

Konkretisera förskolans pedagogiska plattform på varje förskola

Kommentar:

Förskolorna beskriver ett stort implementeringsarbete kring plattformens intentioner och att det arbetet stärker det professionella arbetet och ger en starkare vi-känsla på förskolan. Arbetet med att organisera för en lärande organisation kring pedagogisk dokumentation beskrivs som viktigt och som en motor för att utveckla innehållet i verksamheten och öka kunskaperna kring ett projekterande arbetssätt. Fler pedagoger ingår också i de centrala nätverk som erbjuds. Ett nätverk med 75 pedagoger ingår i ett fördjupat nätverk kring projekterande arbetssätt. Ytterligare ett nätverk med 40 pedagoger har startats under våren.

Analys: Dessa insatser både lokalt och centralt stärker det professionella arbetet på förskolan. Känslan och upplevelsen av att bedriva ett professionellt arbete är en stor och viktig faktor för en hög kvalitet på undervisningen och för en ökad likvärdighet på förskolorna.

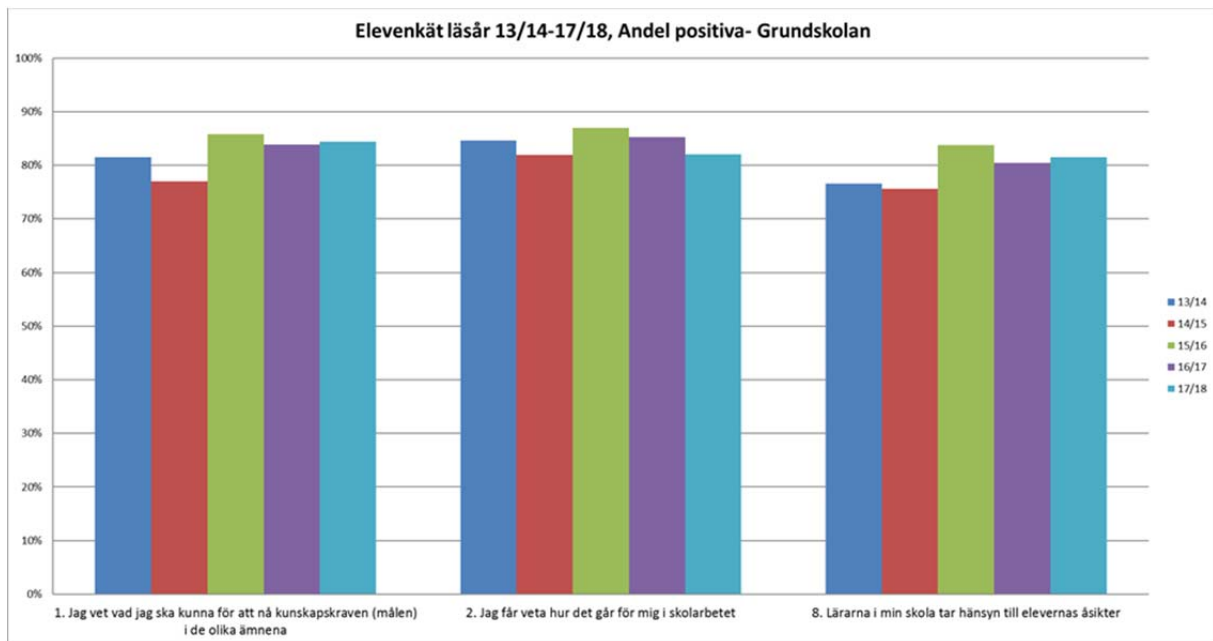
Grundskola

Utbildning och kompetens i toppklass

Skapa förutsättningar för att elevernas lust att lära ska öka

Kommentar:

Eleverna vill veta mot vilka mål de arbetar i högre grad. Detta behöver synliggöras av lärarna i undervisningen. Ett antal av eleverna saknar återkoppling och feedback för att kunna veta var de befinner sig i sitt lärande kopplat till kunskapskraven. Ju äldre eleverna blir desto lägre värden på deras känsla av att veta målen och hur de ligger till i förhållande till dessa. På högstadiet har eleverna många olika lärare och det kan vara en bidragande faktor till att eleverna inte känner sig lika välinformerade. Det här är något som vi behöver fundera vidare kring i vårt arbete på skolorna.

Ytterligare ett sätt att arbeta för att öka elevernas lust att lära ska ske genom fortsatt arbete med att implementera IKT i våra verksamheter kopplat till formativ undervisning och ett fokus på ledarskapet i klassrummet. Samtliga förstelärare erbjuds att delta i en utbildning i att coacha kollegor som en del i arbetet. Utifrån dessa insatser är ambitionen att eleverna ska uppleva att de i högre utsträckning vet vart de är på väg och var de befinner sig i sitt lärande vilket ska leda till att deras lust att lära ökar.

Utveckla undervisningen genom funktionell IKT som stöd för lärande

Kommentar:

Förutsättningarna för att elevernas lust att lära ska ske genom fortsatt arbete med att implementera IKT i våra verksamheter kopplat till formativ undervisning och ett fokus på ledarskapet i klassrummet.

Ökad kunskap och fortbildning om inkluderande och tillgänglig undervisning för alla

Kommentar:

Samtliga enheter erbjuds deltagande i Skolverkets fortbildning specialpedagogik för lärande. Förvaltningens centrala barn- och elevhälsa erbjuder kompetensutvecklingsinsatser för elevhälsolagen, men också i lärarlag och på skolor. SPSM:s fortbildningsinsatser används också för att öka kunskapen om en allt mer inkluderande undervisning både i elevhälsolag, lärarlag och i rektorsgruppen.

Öka den ämnesövergripande undervisningen

Kommentar:

Rektorerna ser över hur undervisningen organiseras, både på F-6 och 7-9. I kvalitetsdialogerna förs samtal kring hur undervisningen kan bli mer ämnesövergripande och därigenom skapa bättre förutsättningar för elevernas lärande då undervisningen skapar större sammanhang.

Fortbildning i bedömning, både formativ och summativ

Kommentar:

Samtliga förstelärare erbjuds fortbildning i detta i den kompetensutvecklingsinsats som pågår. Anna Karlefjärd har bjudits in till förvaltningen av 7-9 rektorerna för att öka kompetensen kring detta. F-6 erbjuds platser i mån av tillgång. Utifrån dessa insatser behöver varje enhet arbeta med att utveckla kompetensen utifrån de behov verksamheten har.

Skapa förutsättningar för det kompensatoriska uppdraget

Kommentar:

Samtliga skolor erbjuds delta i Skolverkets satsning kring specialpedagogik för lärande. I ledargruppen arbetar vi med tillgängliga lärmiljöer och hur vi kan sprida en mer tillgänglig lärmiljö till våra verksamheter.

Utveckla former för elevernas delaktighet

Kommentar:

I kvalitetsdialogerna förs samtal med varje rektor kring detta. Varje rektor har i uppdrag att arbeta fram metoder på respektive skola och fritidshem som utgår från de behov som finns där. Under 2018 kommer detta följas upp.

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Samverkan för reellt inflytande och välgrundade framtida yrkesval

Kommentar:

Grundskolorna arbetar för att skapa nyfikenhet och intresse för fortsatt utbildning och kommande yrkesliv hos eleverna. Entreprenörskap genom UF genomförs på vissa skolor. På andra skolor sker detta i undervisningen. Vissa enheter har föräldrar som kommer och berättar om sina jobb. Vissa studiebesök genomförs också på skolorna.

Området är komplext och något som högstadierna jobbar med att utveckla. Genom att minska antalet praoveckor för eleverna i åk 9 kommer skolorna erbjuda andra aktiviteter kopplat till framtida yrkesval. Ett utvecklingsområde som blir spännande att följa

Ökad samverkan i och utanför skolan

Kommentar:

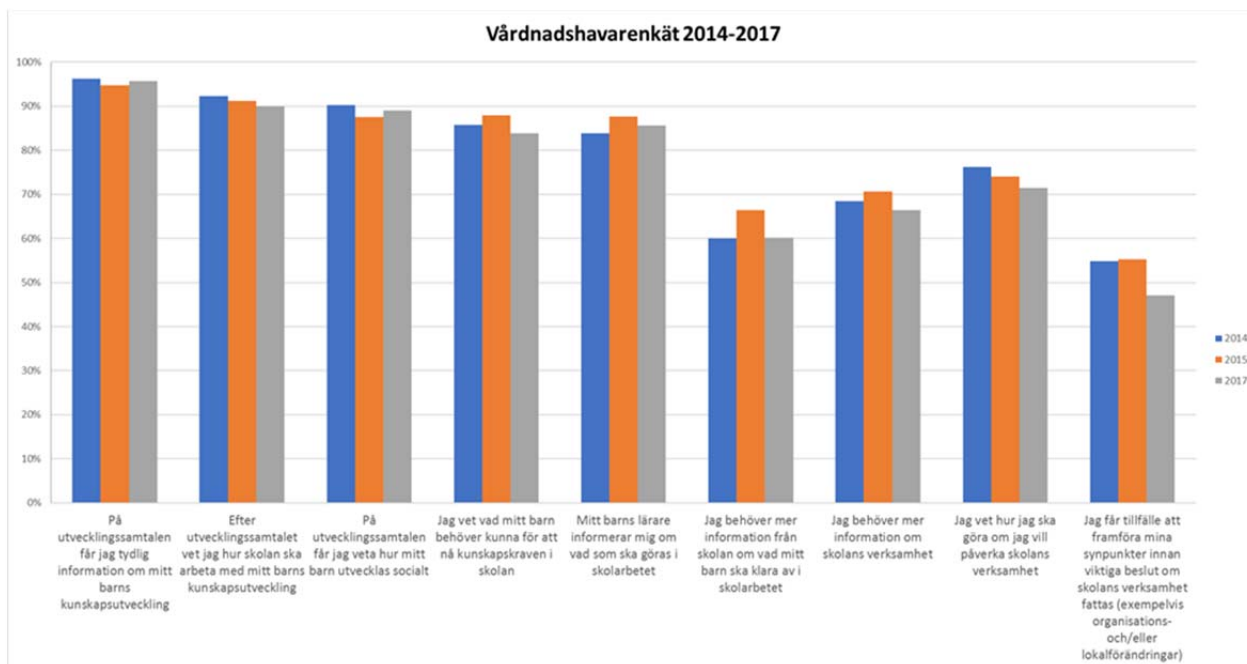
Samverkan mot samhället är en viktig fråga för oss. Genom att delta i Benchlearningprojekt har några av rektorerna fått möjlighet att delta i Skolverksfinansierade projekt både inom och utanför landets gränser. Här har framför allt IKT varit i fokus för satsningen.

Utveckla studie- och yrkesvägledning genom undervisning, samverkan med näringslivet, studiebesök och olika arenor för möten och information

Kommentar:

Högstadiets studie- och yrkesvägledare har tillsammans påbörjat en översyn över vad som ska ingå under elevernas högstadietid. Här ersätts en praovecka i åk 8 med andra typer av insatser för att öka elevernas kunskap om framtida yrkesval. Det handlar bland annat om UF-företagande och olika typer av studiebesök kopplat till undervisningen.

För F-6 handlar studie- och yrkesvägledning i hög utsträckning om att integrera dessa delar i undervisningen.

Många föräldrar upplever att de skulle vilja veta mer hur det går för deras barn i de olika ämnena. Vad som krävs och hur barnet kan ta sig dit. Ett antal föräldrar uttrycker att utvecklingssamtalen ibland känns för kortfattade och övergripande. Många föräldrar vill ha mer djuplodande information och önskar att tiden skulle räcka till det. Ett antal föräldrar har inte haft utvecklingssamtal och efterfrågar dessa, många föräldrar uppskattar när de ligger i tid.

Många föräldrar uppskattar den info som ges via veckobrev och bloggar. Den ger en bild över skoldagen, vad eleverna lär sig om och arbetar med. Det finns föräldrar som upplever att de skulle vilja ha större inflytande över skolans verksamheter och organisation men de allra flesta är nöjda i enkäten och förlitar sig på professionen. Öppenhet och transparens är något som lyfts fram som positivt i verksamheten.

Elevernas möjlighet till delaktighet genom bland annat demokratiska arenorna så som klassråd, fritidsråd, elevråd och kostråd ska utvecklas

Kommentar:

Skolorna har klassråd, fritidsråd, elevråd och kostråd. Dessa formella demokratiska arenor upplevs inte alltid som något forum för påverkan utan blir mer som "önskelistor" om man som lärare eller rektor inte tydliggör syfte och innehåll på dessa möten.

Eleverna får vara delaktiga på olika sätt. Det kan handla om ombyggnationer eller om sådant som ska byggas på skolgården, exempelvis vilken sorts gunga man vill ha.

Kostrådet är en arena för samverkan som upplevs som positiv av eleverna. De får ofta provsmaka mat och det uppskattar de. Ett utvecklingsområde är att ta tillvara deras tankar om det som serveras och hur det kan utvecklas. Att lyfta fram den närproducerade kosten och de ekologiska alternativen är exempel på detta.

En viktig del vad det gäller delaktighet är delaktighet i undervisningen. Det här är ett område som lyfts fram i forskningen som centralt för att öka elevers måluppfyllelse. Kopplingen till nyttan - nyfikenheten och intresset är central och något som behöver utvecklas på våra skolor. Vi ser att

eleverna inte alltid upplever att de kan påverka undervisningens innehåll vilket påverkar måluppfyllelsen negativt. För att arbeta med detta har många skolor gått in i olika typer av förändringsarbete:

- ledarskap i klassrummet: Genom litteraturläsning, kollegiala samtal och föreläsningar har högstadieskolorna arbetat med en kompetensutvecklingsinsats under året. Kollegibesök och reflektion kring hur jag som lärare leder i klassrummet är centrala delar för att ge eleverna förutsättningar att få påverka undervisningens innehåll.
- utveckla elevhälsan: Genom att fråga eleverna får vi ofta nycklar till hur vi möter deras behov för vad de behöver i skolan. Det här är ett område som vi arbetar för att utveckla.
- förstelärofortbildning: Kollegiala samtal, kollegahandledning, att vara nyfiken på varandras undervisning och hur vi använder eleverna som en resurs i vårt arbete är delar som utbildningen lyfter fram.

Utveckla övergångarna mellan Förskola och F-klass/fritidshem

Kommentar:

Vi implementerar den rutin vi har beslutat. Våren 2018 är startskottet för detta och vi behöver utvärdera arbetet tillsammans efter sommaren.

En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva

Elevenkäten visar på en ökning av att man som elev har kunskap om vilka mål man arbetar mot

Kommentar:

Eleverna upplever i hög grad att de inte får veta hur det går. De äldre eleverna upplever att de inte vet mot vilka kunskapskrav de arbetar i högre grad än de yngre. Eleverna upplever framför allt att de inte får veta hur det går för dem även om de vet kunskapskraven. På högstadiet ökar känslan bland eleverna att de inte i lika hög grad vet hur målen är formulerade eller hur de ligger till i förhållande till dessa. Ämnen som lyfts fram är de praktiskt- estetiska där flera elever nämner att de inte får veta målen i lika hög utsträckning i dessa ämnen.

Eleverna lyfter att det oftast är i början av ett läsår/termin som man går igenom kunskapskraven, de skulle önska att de fick mer feedback under läsåret för att bättre veta hur det går för dem i skolan. Många elever lyfter utvecklingssamtalen som ett tillfälle att få reda på hur det går i skolan. Prov och läxförhör är också tillfällen då detta lyfts menar eleverna.

Analys:

Elevenkäten: Eleverna vill veta mot vilka mål de arbetar i högre grad. Detta behöver synliggöras av lärarna i undervisningen. Ett antal av eleverna saknar återkoppling och feedback för att kunna veta var de befinner sig i sitt lärande kopplat till kunskapskraven. Ju äldre eleverna blir desto lägre värden på deras känsla av att veta målen och hur de ligger till i förhållande till dessa. På högstadiet har eleverna många olika lärare och det kan vara en bidragande faktor till att eleverna inte känner sig lika välinformerade. Det här är något som vi behöver fundera vidare kring i vårt arbete på skolorna.

Fritidshemsenkäten: Här saknar vi till stor del underlag för hur eleverna upplever sin delaktighet, samverkan och inflytande. Vid fritidshemsdialogerna lyfter fritidspedagogerna fram arbetet med

dessas delar som centralt och de verksamhetsbesök som genomförts har gett en bild av stor delaktighet i verksamheterna. Eleverna får påverka vad de vill göra på fritids, fritidsråd finns på alla fritidshem och elevernas röst tas tillvara i arbetet. Det som eleverna lyfter fram i enkäten om känslan av att de vuxna inte riktigt hinner leka med dem är något som vi behöver följa upp i vårens kvalitetsdialog för fritidshemmet.

Föräldraenkäten: Många föräldrar är nöjda med verksamheten. De upplever ibland att de inte får tillräcklig information om hur det går för deras barn i skolan kopplat till kunskapskraven. Ett flertal föräldrar lyfter också att de upplever att skolan inte alltid genomför utvecklingssamtal i den utsträckning som lagen säger. Detta är något som vi behöver följa upp i våra verksamheter.

Föräldrar vill veta hur det går för deras barn i skolan, de vill vara delaktiga och de vill ha inflytande. Det här är något som också märks i våra verksamheter idag och som ligger bakom frågeställningen på barn- och utbildningsnämndens temadag tillsammans med rektorer och fackliga företrädare. Här diskuterades inom vilka områden ska föräldrar vara delaktiga?

Dilemman och utmaningar. Det samtal som utkristalliserade sig hade fokus kring att tillit är en viktig del i vårt arbete med föräldrar och vårdnadshavare. Genom att vara professionella kan vi stärka tilliten, men vi upplever att det är en samhällstendens att myndigheter har svårt att skapa tillit.

Vi ser att det är viktigt med en god dialog med förälder, både direkt och indirekt. Det är dock svårt att hitta frågor att samverka kring, ju längre man kommer från individen – desto svårare blir det att nå föräldrar/locka till möten. Individuella samtal exempelvis utvecklingssamtal sker på ett bra sätt, men kanske är vi ibland väl ambitiösa. Det kan också vara så att vi framöver kanske behöver hitta andra sätt att kommunicera med föräldrar.

Vi behöver se över/säkerställa så att alla elever erbjuds utvecklingssamtal och vi kommer att fortsätta följa upp delaktighet, samverkan och inflytande på kvalitetsdialogerna för fritidshem och skola. I verksamheten behöver vi också fundera kring hur kunskapskrav kommuniceras med eleverna och hur man följer upp hur det går för eleverna utifrån dessa. Det formativa arbetssättet och lärares ledarskap i klassrummet är en viktig utgångspunkt för det arbetet.

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

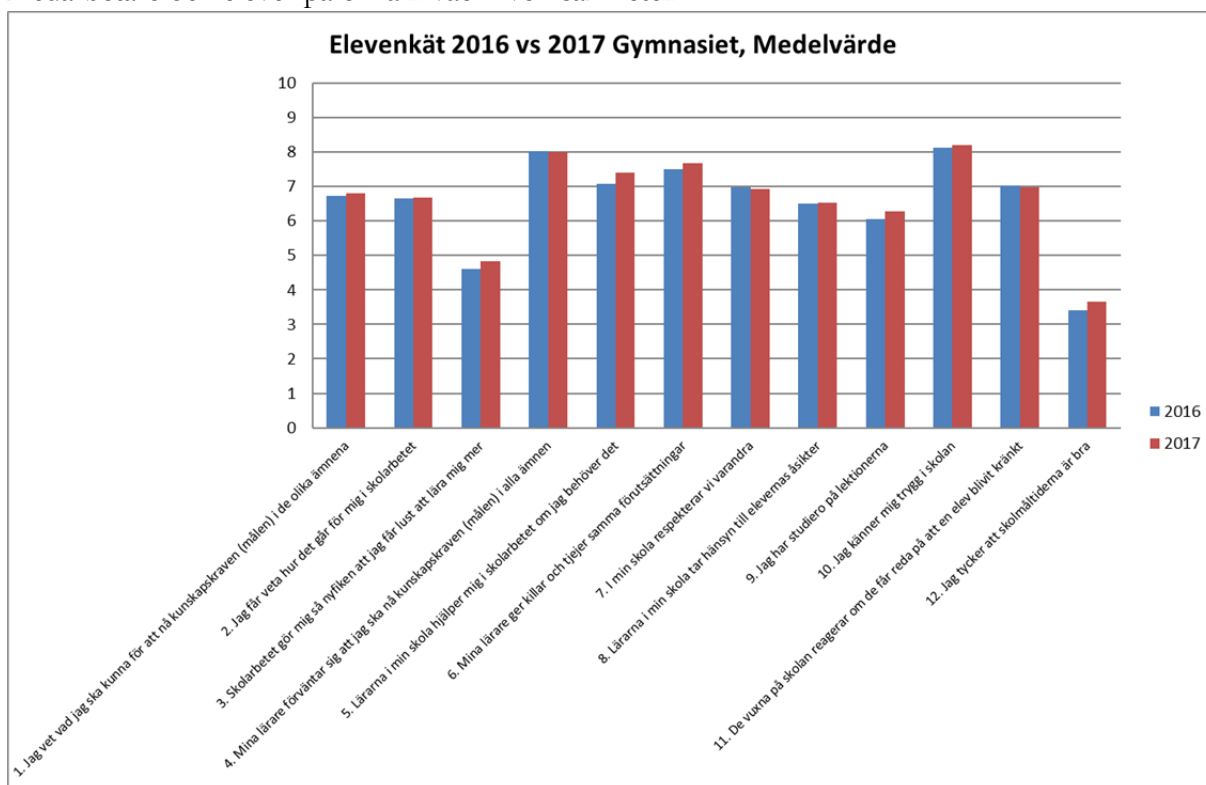
Kommentar:

Under perioden har samtal förts angående hur vi ska förhålla oss till vårdnadshavares delaktighet och inflytande i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det finns i verksamheten en upplevelse av att kravet från vårdnadshavarnas sida är att i allt större omfattning angående att få vara med och påverka enskild elevs studiesituation. Vidare finns en bild av att vårdnadshavare anser sig vara en del i beslutsfattandet. Som en följd av detta har situationer uppstått som rektor och lärare upplever som hotfulla. De situationer som uppstått har handlat om att vårdnadshavare anser att de har rätt att bestämma vilken klass eleven ska gå i kopplat till kompisval, skarpa synpunkter på enskild lärares yrkesutövning gällande bedömning och betygsättning, krav på att elev ska få åka på

semesterresor utanför loven och synpunkter på skolans ansvar när det gäller så kallade gymnasiefester.

Vi ser att det är viktigt att vårdnadshavare ges möjlighet till inflytande och delaktighet samtidigt som det är viktigt att påtala att beslut fattas utifrån lag, förordning och delegationsordning. Vi har alla ett ansvar att stå upp för tillit till de bedömningar och beslut som fattas på olika nivåer i verksamheterna.

När det gäller utvecklingsområden på temat Samverkan, inflytande och delaktighet går de också att identifiera. I nedanstående diagram redovisas elevenkäten för 2016 och 2017 utifrån tolv påståenden. Diagrammet visar medelvärdet¹ av svaren på en skala 1–10. Elevenkäten är en bra utgångspunkt för att arbeta vidare med samverkan, delaktighet och inflytande med såväl medarbetare och elever på olika nivåer i verksamheten.

Vi har på gymnasieskolan och gymnasiesärskolan sedan en ett antal år tillbaka skapat forum för att göra eleverna delaktiga i utbildningen och undervisningen.

Fokusgrupper är en samverkansform som innebär att rektor träffar elevrepresentanter för respektive program för samtal om hur eleverna upplever utbildningen och undervisningen. En utgångspunkt för fokusgrupperna är den elevenkät som eleverna besvarar på vårterminen. Från elevenkäten har frågor om trygghet, studier, kränkningar och stöd från lärare ofta varit i fokus i samtalen.

I olika sammanhang har frågan om elevråd på Västerviks gymnasium aktualiserats. Förklaringarna till varför det inte finns något större intresse bland eleverna för den arbetsformen kan vara flera.

¹ För beräkningen av medelvärdet (1-10) används samma metod som för Skolinspektionens skolenkätens indexvärden. I beräkningen av index ges de olika svarsalternativen ett värde som sedan summeras och delas på antalet svar. Svarsalternativet "Vet ej" exkluderas helt från beräkningarna. Svarsalternativens värden är *Stämmer helt och hållet*=10, *Stämmer ganska bra*=6,67, *Stämmer ganska dåligt*=3,33, *Stämmer inte alls*=0.

Många elever upplever att de via sina mentorer löser många vardagsfrågor som har betydelse för eleverna. Det är i så fall ett gott betyg till verksamheten att frågorna löses där de uppstår. Ibland lyfts frågan vidare från elev-mentor till ansvarig rektor. En annan anledning till att det är svårt att få elever engagerade i elevråd kan vara de elevföreningar eller s.k. ordenssällskap som sedan decennier lever bland elever vid Västerviks Gymnasium. De föreningarna är inte och kommer aldrig kunna vara kopplade till Västerviks gymnasium men ses av elever många gånger som prestigefyllt att vara en del av.

Vidare så finns formaliserade samverkansgrupper kring frågor som rör digitalisering, Projekt Kunskapskällan, kostråd samt i samband med skyddsronder. När det gäller skyddsronder och skyddskommitté kring den fysiska och psykosociala arbetsmiljön deltar alltid utsedda elevskyddsombud. Utöver detta så genomförs varje år en elevenkät där elever ges möjlighet till delaktighet och inflytande över en lång rad aspekter på verksamheten vid Västerviks gymnasium.

Vid 2017 års temadag kring Samverkan, delaktighet och inflytande redovisade olika exempel från gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Fastighet, anläggning och byggnation (FA)

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

Kommentar:

På de nationella programmen anser man att det finns en god samverkan mellan programmen och mellan pedagogerna inom de olika områdena samt även en samverkan mellan eleverna där de äldre får visa de yngre vissa moment som exempelvis service av maskiner under överseende av ansvarig pedagog. Inom FA finns vidare en samverkan mellan skolan och olika APL-platser som daglig verksamhet, kyrkan och Bökensveds fastighetsskötare.

Samverkan sker med Försäkringskassan, Habiliteringen, Dagligverksamhet, arbetsförmedlingen, Utredningsenheten för fortsättningen efter skolan så eleven kan få en bra sysselsättning efter fullgjord skolgång samt med grundskolan där FA tar emot praktikanter som skall börja på gymnasiesärskolan.

På programmet sker ett arbete med delaktighet och inflytande utifrån elevens, förutsättningar, kunskapsnivå, förmåga, intresse, behov och mål. Arbetet kräver en viss styrning men eleven görs delaktig med att få välja vilket moment som skall göras utifrån av pedagogen givna uppgifter. Eleven har möjlighet att sedan bestämma ex mönster, material och färg. Inom idrotten har man delaktighet utifrån intressen och förutsättningar samt gruppstorlek.

Hotell, restaurang och bageri (HR)

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

Kommentar:

Vi har under perioden jobbat med att skapa en god kontakt med föräldrar via exempelvis föräldramöte, utvecklingssamtal, fortlöpande information om arbetssätt till hemmen, öppet hus m.m. På programmet har vi även jobbat med att förbättra lyssnandet till elevernas önskemål som kan handla om lektionsinnehåll och upplägg men inom ramen för kursernas mål.

På programmet har vi klassråd varje månad där både elever och personalens synpunkter diskuteras samt veckovisa mentorssamtal med eleverna och mentor lyssnar på elevernas synpunkter om mående och skolgång. På programmet strävar vi efter att ge eleverna möjlighet att påverka sin situation och ibland ändrar man om i schemat och ändrar lektionsupplägget efter elevernas önskemål.

Individuella programmet (IV)

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

Kommentar:

Under perioden har vi på programmet fokuserat på samverkan med föräldrarna, boenden, korttidsboenden, fritids, assistenter utanför skolan, hemspråk, habiliteringen och dagcenter. Vi har även jobbat vidare med att utveckla våra praktikplatser samt överskolning från Fågelbåret liksom även samverkan med andra program på skolan.

Introduktionsprogrammen

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

Kommentar:

Inom respektive ämne har ett arbete skett med målsättning att demokratin ska levast. Elever har tillgång till studievägledare, kurator och heltidsmentorer som är tillgängliga mer eller mindre hela tiden. Genom att arbeta med nära kontakt och utbyte med heltidsmentorer har eleverna större möjlighet till inflytande på sin studietid. Vi har arbetat med olika typer av integration och samverkan på gymnasie- och samhällsnivå.

Eleverna har också inflytande över sin studieplan och är delaktiga i utformningen av denna genom att studieplaner kan revideras på en fast tid varje vecka där eleverna även har möjlighet att ventilera frågor.

Delaktighet innebär att våra elever har en klasstillhörighet och integreras som en del av gymnasiet. Det pågår ett ständigt integrationsarbete med eleverna inom ramarna för t.ex. Individuellt valkursen i ledarskap. Det finns en viss samverkan med andra program på skolan. Studiebesök på program, olika skolor och arbetsplatser samt auskultation och simskola är också något vi använder för att jobba för samverkan och integration, mellan olika elevgrupper och samhälle. Johannes Löf som föreningslots arbetar med våra elever. Samverkan sker även med fältare, boendena och integrationsgruppen på skolan. En SVA-grupp har bildats för att bättra

kunna skapa en röd tråd upp till gymnasiet. Vi har under året testat ett nytt sätt att ha föräldramöte som vi upplevt som mycket lyckat.

Elevernas upplevelse är motstridigt nog även att man är delaktig inom ramarna för gymnasiet men uppfattar sig ändå som exkluderad i grupper bestående av uteslutande individer från ett annat land, psykosocial problematik m.m. Elever känner sig instängda inom fasta etnisk/sociala ramar på IM-programmen.

Införa heltidsmentorer på introduktionsprogrammen

Kommentar:

Heltidsmentorer är införda och de har tagit över större delen av elevkontakten. Under mentorstiden kan elever ventilera åsikter och komma med synpunkter på förbättringar. Dessa åsikter lyfts sedan på ett möte en gång i veckan. Under mentorstiden arbetar också mentorer för samverkan med samhälle och offentliga aktörer som gör besök med syfte att informera och ge elever verktyg inför framtiden och sin roll som medborgare.

Den ökade vuxennärvaron i och med heltidsmentorerna gör att eleverna har större möjlighet att kunna diskutera och få sina frågor hörda. Lärare möter upp eleverna på morgonen vilket gör att de kan känna sig sedda och få snabb hjälp med frågor vilket är viktigt för att känna att en har inflytande över sina studier. Eleverna har också tillgång till workshops och öppet lärande där de kan få hjälp och stöd i sina studier.

Kommunala aktivitetsansvaret

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

Kommentar:

Kommunalt aktivitetsansvar är sedan 2016 en del av gymnasieskolans ansvarsområde och kring frågor som berör samverkan, delaktighet och inflytande. Under perioden så har ett arbete skett gällande samverkan mellan olika myndigheter, landstinget och skolhuvudmän lokalt och regionalt och nationellt samt med den lokala arbetsmarknaden.

Gymnasiebiblioteket

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

Kommentar:

Gymnasiebiblioteket är en integrerad del av undervisningen för alla elever. Samverkan har skett på många olika sätt. Gymnasiebiblioteket har jobbat för att i hög grad samverka med lärare, arbetslag och elever. Gymnasiebiblioteket har också handlett elever enskilt och i grupp samt hjälpt till vid tema och projektarbeten. Ett annat viktigt område har varit att ge lästips och jobba med pedagogiskt teknikstöd. Gymnasiebiblioteket har även haft bokprat på teman och utifrån efterfrågan där anpassning skett flexibelt efter lärares önskemål och elevers behov.

Industritekniska programmet

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

Kommentar:

Vi försöker arbetat med att göra elever ännu mer delaktiga när det gäller hur uppgifter ska utföras samt att de har inflytande i val av arbetsformer; grupparbete eller individuellt mm. Indirekt har elever inflytande från år till år då de utvärderar kursers innehåll och lärare gör ändringar utifrån elevers tyckanden. Vi låter även eleverna utvärdera moment för moment i olika kurser vilket kan leda till vissa justeringar i innehåll under tiden som kurser läses.

Vi har även arbetat med att skapa dialog och diskussion med eleverna kring innehåll och bedömningar i kurser. I och med att utbildningen är, till stor del, praktisk arbetar vi naturligt på ett formativt sätt med eleverna vilket innebär att bedömningar ska bidra till att man stärker elevernas lärande. En formativ bedömningsprocess kännetecknas av att målet för undervisningen tydliggörs, att information söks om var eleven befinner sig i förhållande till målet och att återkoppling ges som talar om hur eleven ska komma vidare mot målet.

Vi har också jobbat vidare med att, i så stor mån vi kan, individanpassa utbildningen och vara flexibla inför olika situationer som kan uppstå som kan påverka elevernas lärande.

Vi ser att vi behöver utveckla en högre grad av ämnesintegrering gällande matematik, engelska och svenska i yrket. Det gäller också att skapa ett kontaktnätverk med andra utbildningar/skolor som arbetar med ämnesintegrering på ett framgångsrikt sätt. På så vis kan vi skaffa oss kunskaper och referensramar kring vårt eget arbete med ämnesintegrering. Inträdet i Teknik College kan bidra med ett samverkansnätverk i närområdet och med olika företag som kan ha viktig input med avseende på ”viktiga” kunskaper att ha med sig till arbetslivet. Vidare så ser vi att det vore värdefullt att samverka mer över de olika inriktningarna på IN och skapa gemensamma elevprojekt som kan sträcka sig över flera kurser. Hitta gemensamma mål och arbeta mer unisont med undervisning och bedömning. Vi tror att detta skapar ett bättre sammanhang för eleverna och att de kan skaffa sig en bredare kunskapsbas inför kommande yrkesliv.

Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Utbildning och kompetens i toppklass

Kommentar:

Vi har jobbat med att stärka samverkan mellan skola och hem och även den samverkan som sker med det omgivande samhället. De digitala systemen underlättar samverkan mellan skola och hem

när det bland annat gäller kommunikationen kring elevernas kunskapsutveckling. I IST Lärande har såväl elever som vårdnadshavare möjlighet att följa de bedömningar lärarna gör av elevernas lärande. Inför utvecklingssamtalen använder lärarna omdömesmodulen i IST Lärande. I detta system kan även anpassningar och stöd för eleverna dokumenteras.

Samhällsvetenskapsprogrammet har sedan en tid tillbaka väl utvecklad samverkan med en rad organisationer och företag för att bredda, fördjupa och verklighetsbasera utbildningen i form av studieresor, studiebesök och exkursioner. Det hör numera till vanligheten att representanter för organisationer och företag kommer till skolan för att både inspirera och fördjupa eleverna inom vald studieinriktning. Studie- och yrkesvägledningen blir en alltmer integrerad del av undervisningen genom organisationers och företags naturliga deltagande i undervisningen. För att exemplifiera samverkan kan nämnas att Samhällsvetenskapsprogrammet bland annat samverkar med Tjustbygdens Sparbank, Kriminalvården, Öppen Psykiatri.

Genom åren har även ett antal elever fördjupat sina kunskaper genom att delta i Europeiska Ungdomsparlamentet på såväl lokal nivå som i samband med så kallade regionala sessioner.

Vuxenutbildningen, Komvux (grundläggande- och gymnasialnivå, SFI) och Särvox

Utbildning och kompetens i toppklass

Skapa förutsättningar för att elevernas lust att lära ska öka

Kommentar:

Vi arbetar med individuella studieplaner för varje elev. Dock kommer en helhetssyn på dessa in sent i planeringen avseende de elever som läser SFI. Detta har vi nu stor fokus på att förändra. Förändringen består i att öka studie- och yrkesvägledning på olika sätt, individuellt och i grupp, tillsammans med eleverna för att på det sättet skapa en tydligare målbild och därmed ökad motivation.

Utveckla former för elevernas delaktighet

Kommentar:

Även om många elever uttrycker att de finner de vägar som de önskar för inflytande och delaktighet arbetar vi kontinuerligt för att finna nya vägar för delaktighet. Att vi utökar studie- och yrkesvägledningen är också ett sätt som möjliggör fler kontaktytor med eleverna i olika forum, individuellt och i grupp.

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Samverkan för reellt inflytande och välgrundade framtida yrkesval

Kommentar:

Utifrån ett individperspektiv är den individuella studieplanen och en bra studie- och yrkesvägledning de viktigaste pusselbitarna i detta. I samverkan mellan Komvux, AF och

integration strävar vi också efter att skapa en mötesform där vi med en regelbundenhet har flerpartssamtal tillsammans med personer som behöver extra fokus för att finna sitt framtida yrkesval och med det även en väg till egen försörjning.

Personer har idag stor möjlighet att påverka vad de ska läsa, i vilken studietakt och studieform.

Ökad samverkan i och utanför skolan

Kommentar:

Komvux samverkar med många aktörer både internt i kommunen och externt. Vi samverkar kring personer inom etableringsreformen, integration, regionala samverkan kring utbildning och kompetens, VO-College, yrkesråd, programråd, utbildningsutbud m.m.

Vi arbetar också kontinuerligt med externa företag och organisationer inom ramen av olika kurser. Bland annat i form av studiebesök och föreläsningar. Vi använder också vår interna expertiskunskap på olika sätt, lärare är inne i varandras kurser och har föreläsningar eller andra övningar.

Utveckla studie- och yrkesvägledning genom undervisning, samverkan med näringslivet, studiebesök och olika arenor för möten och information

Kommentar:

Att all personal känner ett ansvar för att vägleda och veta vart eleven är på väg. Dock är det viktigt att det handlar om målbilder, när det handlar om detaljnivå och vilken specifik kurs en elev bör läsa för att uppnå målet är det viktigt att en studie- och yrkesvägledare kontaktas.

Vi deltar på olika arenor för att möta kommunens vuxna invånare. Bland annat på Knutpunkten (kommunen), via AF, via olika informations- och yrkesmässor. Vi försöker också att finnas tillgängliga digitalt för att möta individer på olika sätt.

Elevernas möjlighet till delaktighet genom bland annat demokratiska arenorna så som klassråd, fritidsråd, elevråd och kostråd ska utvecklas

Kommentar:

Inom vuxenutbildning finns inga lagkrav på olika råd. För att ändå öka elevernas möjligheter till delaktighet och inflytande har vi dock ”klassråd” inom de sammanhållna utbildningarna som vi har på plats, vård- och omsorg och barnskötarutbildningen. Dessa sker minst en gång i halvåret.

En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva

Kommentar:

Elevenkäten visar på en ökning av att man som elev har kunskap om vilka mål man arbetar mot. Vi har under 2017 inte genomfört någon elevenkät. Vi har haft flera år med låg svarsfrekvens och kommer att försöka omarbeta enkäten och se om det finns andra vägar att nå ut med denna. Vi kommer till hösten 2018 att göra ett nytt försök med denna.